

Základná škola A. Sládkoviča Sliach

ZA HRSTĚ BÁSNÍ

Časopis 8.A

December 2018

**Prečo mám rád
slovenčinu**

**Prečo mám rád
Slovensko**

Domov

Ja tu bývam, ja tu žijem,
každý deň do školy kráčam,
kde svoje vety rozvijem,
o Slovensku pero zmáčam.

Naša vlasť má toho veľa,
pre ňu synonymá znesiem:
veľká, silná, krásna, smelá,
a ešte veľa toho prinesie.

Tatry sú nám pýchou veľkou,
a aj Dunaj, Váh či Hron.
Slovensko je z krásnych celkov,
poskladané nádherou.

Už vidíš, v čom vyniká,
aké sú tu nádhery,
rozcitlivie aj cynika,
potvrdia to viacerí.

Spoznávaš srdcom aj dušou tú krásu,
je plná rozmachu,
tešíme sa jej nesmierneho jasu,
aby sme tu žili bez strachu.

.

Hana Garguláková

Slovenčina, Slovensko

Slovenčina

Zázračná

Lúbezná

Upokojí, poteší pohladí,
V dlaniach mojich krehkých
Najdrahšia, moja slovenčina

Slovensko

Pestré

Mladé

V jeho voňavých lúkach plných nádherných kvetov
Je rodnou zemou mojou, vo večnej kráse odetou
Slovensko jediné, krásne roky tu pre mňa ešte budú plynúť

Pritúli

Objíme

Poláska

Vlast' moja

Srdce moje

Poklad môj

Duša moja

Život môj

Slovensko

Tereza Moravčíková

Jeseň

(Náladový opis)

Jeseň ešte neprepukla v celej paráde. Slnčné lúče nás ešte zohrievajú počas celého dňa. Minulý rok prišla skôr.

Ráno sa zobudím, pozriem cez okno a všade samá hmla vznášajúc sa ako závoj. Pomedzi závoj sa kde-tu objavia lúče. Stromy a kríky sú sfarbené tisíckami farebných odtieňov žltej, oranžovej, zlatej, červenej a hnedej. Oči sa tešia z toľkej nádhery. Hory a lesy neskôr zhodia svoj šat. Ale kým sa tak stane rád si nazbieram hríby. Prechádzka v suchotajúcom lesnom poraste ma veľmi upokojuje. A vôbec, najkrajšie na jeseň je púšťanie šarkanov. Sám si vždy jedného vyrobím a púšťam ho až k slnku. Vtedy som celkom slobodný. Aj babie leto mám rád. Pavučinky poletujúce vo vzduchu, ale aj pavučinka uchytená na bráne po rannej rose. Všetko toto sú skvosty jesene. Lastovičky štebotajú na elektrických vedeniach a v sadoch dozrievajú jablká, hrušky a hrozno. Pestovatelia sa tešia z plodov leta a dúfajúc v to, akú veľkú lásku vložili do pestovania, tá sa im vráti v podobe sladkého zberu.

A v deň, keď zo stromu spadne posledný lístok ja budem mať doma zásobu gaštanov, budem sedieť v teplejšej izbe a popíjať lipový čaj. Po veternej a studenej prechádzke jesennou krajinou to bude balzam na dušu.

Adam Novotný

PREČO MÁM RÁD SLOVENČINU

S

Slovenčina,

reč je mäkká,

pekne plyní ako rieka,

zurčí ako potok bystrý...

v každom strome šumí v lístí.

Na mamu vždy pri nej myslím.

Bo ona ma naučila, že reč naša sladká,

milá.

Ivan Georgiev

Slovenské ročné obdobia

Príroda ku mne prehovorila. Prehovorila šumením listia znejúceho ako rozbubnované perkusie. No niečo ma vyrušilo. Bol to synchronizovaný prelet operencov. Sychravý vietor sa dostal do môjho zorného poľa. Spolu z ľahkými kvapôčkami vody vykonávali rôzne tanečné kreácie. Niektoré ovečky na nebi sčerneli. Naplnili sa dažďom a občasne ich veterný valach jemnučko dojí. Pred zimou stromy obnaží mráz. Celé zahanbené začnú slziť živicové slzy. Jeseň sa dala do pohybu, zostrojila naturálnu mašinku s nádychom chladu a mrazu.

V zime zhora padajú husie pierka. Ako deti sme ich chytali na jazyk. Dnes to robíme sotvakedy. Rozjímame a spomíname na to dieťa, ktorým sme boli. Znovu sa ním stávame. Dostávame darčeky a oslavujeme každý deň chvíle nevinnosti. Sankujeme "rýchlo a zbesilo" ako dieťa. Miestami ulietame spomienkami do zlatistého leta. Dali by sme zaň všetko.

Vzápätí dvere vyrazí nekontrolovaná jednotka J.A.R. Zlikviduje všetku tu snežnú inváziu snehuliakov a ľadových iglu svojimi hrejivými rukami. Tie do nás poriadne sem-tam kopnú aj v podobe chladných rúk a rýchlo nás spamätajú. Uctíme si smrť mesiáša a páni si zarobia poriadne peniaze. Postavia sa máje na znak lásky a jedným otočením zošúverenej knihy rokopisca nás napadnú horúčavy plné slnka, bazénov, plaviek, nanukov a spomienok na zimu.

Jednoducho, leto je leto. Slnko neskoro zaspáva a v rádiách znejú momentálne slnkom prehriate hity. Všetci sú veselí, bezstarostní a deti dávno zabudli na školu. Cez prázdniny im povinnosti zaspali ako Šípková Ruženka a odlietajúce prvé lastovičky ich svojim bozkom znovu zobúdzajú.

Aj napriek kombinácie zlého či dobrého v našom kraji je príroda tá najkrajšia tu na Slovensku. Milujem to zvučanie lesných víl v mojich ušiach a ich láskavé volanie. Som hrdý, že som Slovák.

Tomáš Janešík

Slovensko kraj môj rodný

pozor
pozor
lietam
ako
sokol
slovenské kopce
pri západe
slnka
svietia
gazdinká
sa
už
v záhrade
mece
prácu
za sebou
vlečie
stromy
sa
vejú
vo vetre
a
ja
pozerám
veľkým
hrdým
srdcom
Slováka

Michal Pálka

Slovensko

S - Slovensko je domov môj,
ak sa bojíš mohutných hôr, tak stoj!

L - Lúky, polia v planine,
postarajú sa o teba naše gazdiné.

O - Ostré štíty, veľhory,
žiadny Slovák sa ich nebojí.

V - Veveričky, kozy a jelene,
máme pre nich veľa zelene.

E - Egreše, jablká a hrušky,
na svadbách sa viažu stužky.

N - Nalákam ťa na halušky,
gazdiné sa postarajú ako slúžky.

S - Sokol, holubica a vrabec
je náš miestny znalec.

K - Kohúty, sliepky a kravy,
Slováci majú mužné svaly.

O - Olovo, striebro a meď,
natrafíš na ne u nás hneď.

Martin Peták

SK

Lúče
sťahujú prsty
až vidím strom
Rozvetvený,
zelenší než jaspis.
Vyrývam doň
iniciály SK!
Pre všetku moju krv
čo sa vylieva zo stromu,
prirástol som k Slovensku...

Tomáš Janešík

**Najkrajšie chvíle
s mojimi starými
rodičmi**

Čo ma naučil môj dedko

Môj dedko je veľmi pracovitý. Napriek tomu, že je už dávno dovŕšil dôchodkový vek, stále pracuje. Už ako malý som sa tešil, že mu môžem pomáhať. Keď kosil trávnik, držal som kosačku spolu s ním. Keď pilil drevo, mal som svoju malú pítku a snažil som sa na svojom malom fúriku odvážať polená. Okolo domu a záhrady je stále potrebné čosi opraviť alebo vylepšiť a na to je môj dedko expert. Jedného dňa môj dedo povedal, že náš plot je už hrdzavý a časti drevených výplní sú ošumelé, treba s tým niečo urobiť.

Spolu sme si sadli k internetu a hľadali sme nejaké nápady, ako by mohol vyzerieť náš nový plot. Videlo sa mi to celkom jednoduché. Zhodíme staré časti a namontujeme nové – nemôže to byť až také ťažké. Potom sme z dedom navštívili niekoľko špecializovaných predajní, kde sme získali odborné rady a niekoľko katalógov so vzorkami. Dedko chcel ponechať kamennú časť pôvodného plotu, ale miesto drevených výplní chcel, dať kovové plotové dielce. Spolu sme sa zhodli, že to bude trvácnejšie riešenie. Dedko mi pridelil tú jednoduchšiu časť, dávať dole drevené časti a on opravoval poškodené časti betónu. Bolo to ťažšie, ako som si pôvodne predstavoval a o chvíľku ma boleli ruky aj chrbát. Po očku som pozoroval dedka, ten si však pri práci veselo pohvizdoval. Potom už bolo treba vkladať medzi stĺpiky kovové časti, ktoré bolo treba privariť. K tomu ma dedko už nepustil a ja som bol celkom rád, že sa môžem vrátiť do svojej izby k počítaču. Keď boli kovové výplne hotové, potrebovali sme plot natrieť novou farbou. Dedko chcel farbu plotu prispôbiť fasáde domu. V obchode s farbami nám poradili, aby sme priniesli kúsok s pôvodnou farbou a oni sa pokúsia namiešať taký istý odtieň. Tak som zistil, že jednotlivé farby majú svoje čísla a podľa toho sa môžu objednať. Na natieranie som sa celkom tešil, zdalo sa mi to jednoduché a určite to bude raz dva hotové. V tom som sa mýlil – betónové časti rýchlo vpíjali farbu a bolo ich potrebné pretrieť

niekoľko krát, aby bola farba výrazná. Už po druhom stĺpiku som mal toho dosť a čudoval som sa, že na dedko ešte nevyzerá unavený. Dedko mi ukázal, ako pracovať so štetcom, aby ma tak nebolela ruka. Až som sa potešil, keď nás babka zavolala k jedlu. Keď sme natreli stĺpiky, škáry medzi kameňmi bolo treba natrieť bielou farbou. Vydýchol som si, keď dedko povedal, že to už dokončí sám.

Náš nový plot, sa mi páčil. Až keď bolo všetko hotové, uvedomil som si, koľko to dalo práce. Trvalo to oveľa dlhšie, ako som si predstavoval. A čo všetko som sa pri dedkovi naučil! Aj to, že aj zdanlivo jednoduché veci je potrebné dobre premyslieť. A hlavne, že to chce trpezlivosť a chuť dotiahnuť veci do konca. Ale mal som dobrý pocit, že je tam kúsok aj mojej práce.

Ivan Georgiev

Starý otec

Starý otec
nikdy nefajčil
Je radosť počuť jeho himalájsky kašeľ
Len tak s ním sedieť
krájať ticho
dýchať
Vyťažiť ropný základ
z každej minúty
Starý otec tu nebude navždy
Nebude mať na kostiach letokruhy budhistických mníchov
Len nech sedí
dýcha... usmieva sa... starne...
Nech sem-tam zakašle
aj zašomre
Ja zachytím všetko
Budem radar
Pozorne budem vnímať
všetky skvosty a poklady
starého oceánu...

Tomáš Janešík

Múdrosť môjho starkého

(Rozprávanie)

Môj dedko sa volá Alojz. Všetci kamaráti ho odjakživa volali Lojzo. Už je na dôchodku a nie je taký čiperný, ako býval kedysi. Hoci je to tak, nikdy si to neprizná. Čo sa týka prác okolo domu a na stavbe, je proste jednotka. Mám rád aj jeho historky z vojenčiny. A tiež, keď rozpráva ako so svojimi súrodencami museli pomáhať rodičom. Keď ako deväťročný chodieval pásť ovce a neskôr kravy na lúku. Ako sa starali o všetok dobytok a ako pracovali od rána do tmy na poli. Chlieb sa nekupoval za ich čias v obchode. Piekli si ho doma. Vždy to bola udalosť. Hoci má môj dedko už po sedemdesiatke, stále mu zdravie a rozum slúžia.

Niekde som počul, že staroba rovná sa múdrosť a ja to v jeho prípade môžem potvrdiť. Keď za ním prídem s nejakým problémom, vždy mi pomôže, lebo tieto situácie on už zažil. Tak ako pomáha on mne, ja sa snažím pomôcť jemu. Minule si nevedel spomenúť, kde si dal svoju obľúbenú krížovku. Nakoniec som ju našiel a obaja sme sa na tom riadne zasmiali. Keďže ja mám rád počítače a techniku, minule som sa mu snažil pomôcť a navoliť mu dôležité mobilné čísla prvé v zozname. No bola to zábava!

Určite to bude zaujímavé, keď budem v jeho veku a môj vnuk bude pomáhať mne a ja mu skoro vôbec nebudem rozumieť. Vývoj techniky ide míľovými krokmi a vôbec sa dedkovi nečudujem, že už to preňho nie je vôbec ľahké pochopiť určité výdobytky modernej techniky. Keď sa niektoré veci naučí používať, je na to nesmierne pyšný.

Dedko ma zase na oplátku vie naučiť murárske práce okolo domu. Za svojich mladých čias pracoval ako stavbár a postavil veľa mostov na Slovensku. Mojej mamine pomohol postaviť plot okolo domu. V lete sme ho stavali. Bola to riadna „makačka“. Veľmi rád si pospevuje pri práci. Sú to ľudové pesničky, ktoré ja už veľmi nepoznám. Ja mám radšej Eminem. Toho dedko vôbec nepozná. K večeru si vždy sadne a prečíta pár strán z nejakej detektívky. Oči má plné porozumenia a život berie pozitívne.

Všetci by sme si mali brať príklad zo starých ľudí, ktorí už predsa len majú toho odžitého oveľa viac. Vedia nám poradiť, veď možno tiež spravili pár „hlúposti“ a naučili sa na svojich vlastných chybách. Vážme si ich!

Adam Novotný

Záhrada plná lásky

Záhrada plná lásky
Tá mojich starkých je
Tie ich jemné vrásky
Na ich úsmeve

Starká ako hodváb
Jemná na duši
Ako jemné kvety
Vonia v ovzduší
Aj jej jemné dlane
Čo ma oblapia
Hneď mi smutné myšlienky
Do hrste lapia

A môj starký
Ten je ako z rozprávky
Ako jasný mesiac
Vždy dal mi rady
Ako veľký rytier
Strážil jeho hrad
Tak on stráži náš dom
Pred všetkým zlý spád

Moja starká starký
Sú v tej záhrade
Záhrade plnej lásky
Vždy v dobrej nálade
Záhrade čo celý svet objíma
Záhrade večnej lásky
Čo nezhasína...

Rebeca Valverde Katrenčíková

Vianočné písanie

Kúzlo

Jedného dňa, jednej noci
stála som pri okne,
modlila sa k Bohu - otci,
nech k nám láska vojde.

Hneď deň potom – v ten deň svätý
rodina si sadla k stolu,
svätý anjel doprial nám čas,
čo strávili sme všetci spolu.

Keď ma mama sladko prežehnala,
keď večeru sme dojedli,
zazvonil jemný zvuk zvončeka
a všetci sme k stromčeku pribehli.

Pod stromčekom darčeky stáli
- boli veľké a nádherné,
v tom svetle sa celé ligotali,
tešili sme sa nesmierne.

Už neskôr, keď som ležala
s pocitom nádherným,
na ten deň som spomínala
a dúfala, že nie je posledným.

Hana Garguláková, 8.A

Vianoce

V obchodoch hrajú koledy
a všade už visia ozdoby.

Čas krásny Vianoc už sa blíži,
aj keď čoraz častejšie bez lyží.

Sneh padá už len vzácne,
a preto o ňom píšme básne.

Aj stromčeky a ozdoby sa menia
a ľudia tiež všeličo jedia.

Ježiško v jasličkách spinká si krásne
a Hviezda na nebi svieti k nám jasne.

Tešme sa radujme spolu,
sadajme k vianočnému stolu.

Samuel Škombár

Zimný čas

Prichádza zimný čas
A s ním aj ostrý mráz
Slovensko plné snehu je
Deti to potešuje
na dvere klopú Vianoce
nech sa nám šťastie nepomoce...

Peter Bystriansky

Vianočné prskavky

Prskavky iskria svetom

Otáčajú sa za tebou

Prenikajú do svedomia uplynulého...

Cez triédre hľadia na minuloročné hviezdy každého

SK cez sklá

Poslednýkrát prehľtaš pachuť zašlého

Rok sa mení z usmiateho deduška...

Na čerstvo vyliahnuté vajce plné nádeje

Na staré a tak potrebné

Zdravie

Šťastie

Radosť

Lásku

Tomáš Janešík

Melódia Vianoc

Ked' sa započúvam do melódie Vianoc,
hned' prevládne vo mne zvláštna moc.
Namiesto nôt vidím stromčeky
a pod stromom milé darčeky.
Zavriem oči a začnem vianočnú vôňu vnímať,
odrazu sa mi začne o anjelocho snívať.
Mám rada, keď sa celá rodina stretneme,
a vianočný stromček zapneme,
až sa celý dom ligoce...
Zo srdca vám prajem veselé Vianoce.

Nikola Kosturjaková

Svetielko

Svetielko

Svetielko na domoch na nebi na strome

To vianočné čo hreje na duši

Svetielko v očiach detí

Bliká svieti rozsvetuje

Kým si rodina pri stromčeku darčeky podáva

Nevyhasne

Ten vianočný stromček

Strážca našich prání

Našich snov

Našich darov

Pre starších spomienkami

Pre mladých hrou

Deti sú lampášiky duše dospelých

Zdroje radosti a pokoja

Rebeca Valverde Katrenčíková

Otázka

Prečo dnes nám
slnko vstalo,
prečo mesiac
zrušil deň,
prečo zima
ku nám prišla,
prečo snívam
nový sen.
Otázok
ja
mám
veľa,
nie
vždy
je na ne
odpoveď,
riešenie by
som na ne
chcela,
nie všetko sa dá
vedieť hneď.
Odpoveď si nájdeš
v sebe, neprestávaj veriť, keď ju
vyriešiš – príde k tebe,
ak nie, mne sa môžeš
zveriť.

Hana Garguláková